

at kaste et forsonende Skær over den Skattepolitik, som fra Højres Side stilles i Udsigt. Den højtærede Minister fortalte, at Skattebyrden ikke var saa forholdsvis høj i Danmark, at den var forholdsvis lavere end i forskellige andre Lande, hvoraf man saa har søgt at drage den Slutning, at Skatteevnen kunde spændes stærkere for, uden at man derved naaede op til Forhold, som man har i forskellige andre Stater. Som Begrundelse af denne Paastand henviste den højtærede Minister til nogle Oplysninger, der skrive sig fra Statistisk Bureau, men som unægtelig forekomme mig at være af ret tvivlsom Værdi. Den højtærede Minister oplyste, at Skattebyrden til Stat og Kommune i dette Øjeblik udgør omkring 45 Kr. pr. Indbygger. Jeg stiller mig noget tvivlende overfor Rigtigheden af dette Tal. For Finansaarene 1905—06 og 1906—07 har Statistisk Bureau opgjort Skattebyrden til godt 122 Mill. Kr., hvad der i Forhold til Folketallet svarer til 47 Kr. pr. Indbygger, og for det paafølgende Finansaar stiger det til omtrent 50 Kr. pr. Indbygger. At Beløbet i Løbet af det paafølgende Aar skulde være sunket med omtrent 5 Kr. pr. Individ i Gennemsnit, i alt 13—14 Mill. Kr., synes paa Forhaand at være ret usandsynligt.

Men endnu mere besynderlig var den anden Oplysning, som den højtærede Minister bragte under Henvisning til Statistisk Bureau, at Skattebyrden herhjemme kun udgør 10 pCt. af Nationalindtægten, medens den i andre Lande er forholdsvis højere, hvoraf man altsaa kunde, hvis man var tilbøjelig dertil, drage den trøsterige Lære, at vi endnu ikke ere langt nede ad Skraaplanet. Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) har allerede gjort opmærksom paa, at Statistisk Bureau for Aarene 1905—07 har regnet Skatteprocenten til over 12 pCt. af Nationalindtægten. Det ærede Medlem oversaa imidlertid, at der foreligger endnu senere Opgivelser, som føre Beregningerne endnu nærmere op til dette Øjeblik, og som staa i en endnu mere ejendommelig Kontrast til den højtærede Ministers Tal. Det er ikke længere siden end i Marts, at Statistisk Bureau i disse interessante Blade, som hedde Statistiske Efterretninger, udtrykkelig erklærede, at der i 1907—08 var „en gennem-

snitlig Skattebyrde paa omkring 13 pCt. af Indtægten“. Det gør et noget ejendommeligt Indtryk at se, at Statistisk Bureau, som endnu i Marts regner for 1907—08 med en Nationalindtægt af 1000 Mill. Kr., nu forhøjer den til 1200 Millioner, saa meget mere som der neppe er Tvivl om, at Nationalindtægten, Summen af vore Indkomster, i Danmark i Mellemtiden under de sidste Aars stærke økonomiske Depression snarest er gaaet ned. Paa Forhaand vil man være tilbøjelig til at tro, at Divisor i Brøken er formindsket langt mere end Dividenden, saa at Resultatet skulde blive, at Skattebyrden netop ifølge Jen officielle Beregning, som Statistisk Bureau tidligere har fulgt, snarest er ikke saa lidt større end de 13 pCt., som Statistisk Bureau opgav i Marts.

Men lad Tallet være 10 eller 13 Procent, det forekommer mig dog alt for dristigt at anstille Sammenligninger med tilsvarende Brøktal for forskellige andre Lande. Jeg tror, at man ved at drage saadanne Linier naar til i Virkeligheden ganske illusoriske Resultater. Disse Sammenligninger mellem, hvor mange Procent Skattebyrden udgør af Nationalindtægten i Danmark og i forskellige andre Lande, ere i Virkeligheden interesseløse, fordi den Slags Opgørelser kunne foretages og sikkert ogsaa ere foretagne paa Snes af Maader, som hver for sig giver forskelligartede Resultater. En nærmere Prøvelse viser ogsaa, at de Tal, som bleve fremførte, lide af visse indre Usandsynligheder.

I Stedet for at foretage disse efter min Mening ganske ligegyldige Sammenligninger, hvis Værdi er Nul eller maaske snarere mindre end Nul, forekommer det mig, at den højtærede Finansminister hellere burde have draget en Sammenligning, hvor man havde fast Grund under Fødderne, nemlig en Sammenligning mellem det Beløb, Skattebyrden til Stat og Kommune nu udgør i Forhold til Indbyggerantallet, og det, den udgjorde for saa og saa mange Aar tilbage. Det giver unægtelig et noget paalideligere Billede af Forholdene og deres Udvikling, men ganske vist ogsaa et alt andet end flatterende Billede. I den første Halvdel af Halvfemserne var den samlede Skattebyrde til Stat og Kommune omtrent 35 Kr. pr. Indbygger, og i 1905